

Η Κρήτη πληρώνει τον πλούτο της

του Δημήτρη Ευθυμάκη

Η Κρήτη έχει νταήδες, έχει και καλλιεργημένους ανθρώπους. Έχει κουμπουροφόρους, έχει και πάμπολλους λογικούς ανθρώπους που ξέρουν από κανόνες. Έχει ετοιθελιστές δίχως κανένα μέτρο, έχει και αξιοπρεπείς που σέβονται τον απέναντι.

Η Κρήτη έχει παραβατικούς, έχει και νομιμόφρονες. Έχει λαμπρούς μορφωμένους κατοίκους, έχει και ξύλα απελέκητα που εύκολα γίνονται επικίνδυνοι.

Σαν όλους τους τόπους, θα πείτε. Σύμφωνα, αλλά με μία διαφορά. Πουθενά αλλού (εκτός ίσως από κλειστές αποκομμένες δομές) το πρότυπο του νταή κουμπουροφόρου παραβατικού ετοιθελιστή δεν έχει επιβληθεί στην κοινωνία ως κυρίαρχο και ζηλευτό.

Δημήτρης Ευθυμάκης

Πουθενά αλλού δεν έχει ιδεολογικοποιηθεί σε τέτοιο βαθμό, πουθενά αλλού δεν έχει επενδυθεί με τόσους κάλπικους δήθεν μύθους λαϊκότητας και ιστορικότητας.

Ο σημερινός νταής που «αδειάζει το πακέτο του αλλιώς έχει βιασμό» θέλει να παριστάνει τον απόγονο των καζαντζακικών κουζουλών που έκαναν μια επανάσταση κάθε δυο χρόνια εναντίον των Τούρκων κι ας τους έσφαζε συστηματικά η πανίσχυρη αυτοκρατορία.

Ο σημερινός κουμπουροφόρος που βγάζει την μπερέτα απ' την κωλότσεπη για ψύλλου πήδημα, πιστεύει ότι είναι απόγονος του βρακοφόρου που πήρε τη στραβοκατσούνα του και πήγε να σκοτώσει άνοπλους Γερμανούς στο Μάλεμε. Επειδή φοράνε τα ίδια μαύρα πουκάμισα με κείνους.

Αμ δεν είναι βέβαια. Όπως ένα μουλάρι δεν μπορεί να παριστάνει το καθαρόαιμο άτι κι ας είναι γενετική του συνέχεια, έτσι και οι μάγκες του νησιού έχουν παρεξηγήσει τα χώματα πάνω στα οποία βρέθηκαν να πατούν. Δεν τους δίνουν δικαίωμα να λένε και να κάνουν ό,τι τους κατέβει, τουναντίον (θα έπρεπε να) φορτώνουν τις πλάτες τους με παμπάλαιους κανόνες τιμής και ευγένειας.

Η γνωστή μαντινάδα «νοικοκυριοί και φρόνιμοι / δεν ζουν στον Ψηλορείτη, οι κουζουλοί την κάμανε / αθάνατη την Κρήτη», δεν υπονοεί χλευασμό μήτε στη νοικοκυροσύνη μήτε στη φρονιμάδα. Δείχνει

σεβασμό σε κείνους, που ενώ τα έχουν, μπορούν αν χρειαστεί να τα θυσιάσουν για κάποιον ανώτερο σκοπό.

Η Κρήτη σήμερα πληρώνει τον ανεξέλεγκτο (και εν πολλοίς μαύρο) πλούτο της, σε συνδυασμό με τη διαχρονική ανυπαρξία (στην επικράτεια της) κράτους που θα επιβάλει κανόνες. Αυτή τη στιγμή, στο νησί υπάρχουν ίσως περισσότερα όπλα απ' όσα έχει όλος ο ελληνικός στρατός μαζί.

Υπάρχουν ολόκληρες τάξεις σε ΕΠΑΛ του νησιού, όπου όλα ανεξαιρέτως τα παιδιά πηγαίνουν στο σχολείο με το μηχανάκι τους ή το αυτοκίνητο τους, δίχως κανένα τους να έχει δίπλωμα ή να κρατά κράνος.

Τα ανά τη χώρα κέντρα αποκατάστασης τραυματιών έχουν τριπλάσια αναλογία κρητικών νοσηλευομένων απ' όσο οποιαδήποτε άλλη γεωγραφική περιοχή. Το 85% των θανατηφόρων ατυχημάτων πάνω στο νησί γίνονται από την Παρασκευή το βράδυ μέχρι το πρωινό της Κυριακής.

Πάνω από το 95% των νεκρών και των τραυματιών βρίσκονται με αντικανονική ποσότητα αλκοόλ στο αίμα τους. Ο γονιός που θα κληθεί να προειδοποιηθεί για την αλλόκοτη συμπεριφορά του γιου του, θα προειδοποιήσει ότι το κοπέλι είναι «δικό του» και οι άλλοι να το αφήσουν ήσυχο γιατί δεν έχουν δικαίωμα πάνω του.

Το πάλαι ποτέ «Ρέθεμνο των Γραμμάτων», τη δεκαετία του 2000 ήταν ο νομός με το μεγαλύτερο ποσοστό εγκατάλειψης της υποχρεωτικής εκπαίδευσης από παιδιά. Τα πρόβατα πια, βγάζουν πιο πολλά απ' τα γράμματα, ειδικά όταν έχεις εκατό κεφάλια και επιδοτείσαι για πεντακόσια.

Κι εκεί στις ερημιές, όπου δεν πατά έλεγχος για να μετρήσει ζώα, εύκολα καλλιεργούνται κι άλλα πράγματα. Τι να τρέχει –το λοιπόν– στο σχολείο να κάνει; Να τυραννιέται τσάμπα;

Με ένα άνισο πολιτικό προσωπικό, ενίοτε με βουλευτές, υπουργούς και διευθυντικά κρατικά στελέχη που, αν δεν παριστάνουν νταήδες χειρότερους απ' τους ψηφοφόρους τους, τους εκπροσωπούν υπογείως και αφανώς ως καθωσπρέπει μεσάζοντες μεταξύ νομιμότητας και παρανομίας, η αρρώστια επεκτείνεται αντί να μειώνεται.

Φουρνιές αγραμμάτων και νταήδων ανατρέφουν γενιές κουμπουροφόρων και τσαμπουκαλεμένων.

Η υπόλοιπη Κρήτη, η δημιουργική, η λογική, η νομιμόφρων, η μορφωμένη, η καλλιεργημένη καταπιέζεται φρικτά από την Κρήτη των νταήδων. Και αναρωτιέται γιατί το κράτος είναι τόσο ανήμπορο απέναντι στο φαινόμενο αυτό.

Και φρίττει και οργίζεται όταν διαπιστώνει πως «Κρητίκαρος» λογίζεται αυτός που αδειάζει το «πακέτο» του, «αλλιώς έχει βιασμό». Αλλά αυτόν δοξάζει σύσσωμη η υπόλοιπη Ελλάς. Διότι αυτός προσφέρει καλό θέαμα. Ο τρισάθλιος...

09.09.2020

Πηγή: protagon.gr